

REFERAT Udvalget for frivillighed og civilsamfund d. 29-04-2024

Mødedato Mandag d. 29. april 2024 kl. 15:00

Mødested Odense Rådhus, Lokale 120A

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Drøftelse af indhold i revideret civilsamfundsstrategi.....	4
Oplæg fra Aarhus Kommune.....	6
Drøftelse af proces vedrørende revideret civilsamfundsstrategi.....	7
Opsamling og afrunding af udvalgets arbejde.....	8

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.16.00-P20-21-21

Resume

Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for frivillighed og civilsamfund den 29. april 2024.

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Punkt 2: Drøftelse af indhold i revideret civilsamfundsstrategi

00.16.00-P20-21-21

Resume

Udvalget for frivillighed og civilsamfund har fået til opgave at komme med anbefalinger til, hvorvidt Odense Kommunes civilsamfundsstrategi bør revideres. Såfremt der er behov for dette, er det endvidere udvalgets opgave at komme med anbefalinger til fokusområder og indhold i en ny civilsamfundsstrategi.

Udvalgsmedlemmerne skal i forbindelse med dette dagsordenspunkt drøfte indholdet i en revideret civilsamfundsstrategi.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Udvalget for frivillighed og civilsamfund drøfter Odense Kommunes civilsamfundsstrategi.

Beslutning

Indledningsvist samles der op på de inputs, der er kommet i forbindelse med udvalgets tidligere møder. Derefter orienteres der om, at Odense Kommunes direktører drøftede Odense Kommunes civilsamfundsstrategi på Direktørgruppens strategiske dagsseminar den 25. april 2024. Udvalget orienteres om nogle af de bemærkninger og perspektiver, der kom frem i forbindelse med direktørgruppens drøftelse. Det var blandt andet:

- Opfordring til ikke at lade sig begrænse.
- Frivillighed og civilsamfund adresseres mange steder: Regeringsgrundlaget, ny ældrelov mm. Lokale og nationale tendenser og tematikker kan oplagt tænkes ind i arbejdet med en strategi.
- Der kan eventuelt afprøves nogen projekter. Projekter, hvor man også gerne må være modige.
- Ideelt skal det ikke kun handle om frivillige og foreninger, men derimod om hele civilsamfundet, herunder også nabohjælp, medborgerskab mm.
- Forventningsgab i velfærdssamfundet: Forskel i det forventede og det reelle.
- Det er en kompetence at kunne samarbejde med civilsamfundet og det er noget, som tillæres ligesom andre kompetencer og færdigheder.
- Kommunen skal ikke have kontrol over – og kvalitetssikre – dét, som ligger udenom kommunens myndighed.
- Hvis vi fik 10 mia. DKK ville vi stadig ikke droppe frivillighed. Det vigtigste for mennesker, er relationer.

Bemærkninger fra udvalgsmedlemmerne:

- I starten af udvalgets arbejde var der også fokus på at inddrage civilsamfundet i højere grad. Undervejs fandt udvalget ud af, at det ikke altid er muligt at tænke så stort, som man egentlig gerne vil.
- Det er vigtigt, at slutproduktet kan genkendes.
- Hvis man skal lykkes med det, så er det vigtigt at bevare entusiasmen. Der er mange niveauer som skal aktiviseres i den rigtige retning.
- Der skal sættes et loft og der skal være en ramme, så man ikke bryder fx serviceloven.
- Fokus på, at der ikke kommer for mange ind i borgernes hjem og hjælper med opgaver og aktiviteter. For mange forskellige frivillige kan ende som en banegård i fx ældre borgeres hjem.
- Der er plads til alle – frivillige og ansatte – man skal bare finde ud af, hvordan. Løsningerne er der. Frivillige og fagpersoner skal tale sammen og få lagt de gode snitflader. Inddrage alle i beslutningerne. Dette er niveauer under en civilsamfundsstrategi (handling), men skal tænkes ind.

Udvalget drøfter herefter foreløbigt udkast til anbefalinger vedrørende indhold i revideret civilsamfundsstrategi.

- Bemærkning om, hvorvidt 'Peter' vil kunne komme med i anbefalingerne. Den koordinerende person / koordinerede indgang, som udvalget ofte har talt om.

- Der bør sættes ressourcer af til at gøre det nemt at være frivillig. Ellers fungerer det ikke.
- En tidsplan i forhold til revidering af strategien vil også være væsentlig.
- Husk definitioner: Hvad lægger vi fx i ordet samarbejde? Hvorfor bruger vi ikke ordet samskabelse? Hvad vil vi gerne have, at læseren tager med, når vi bruger de definitioner? Der findes forskellige gængse definitioner, der kan tages udgangspunkt i.
- Kan vi lægge ordet 'ligeværdigt' ind i samarbejdet? Det vil være banebrydende, hvis vi kan skabe et udgangspunkt, hvor alle parter føler sig lige.
- Kan det allerede i begyndelsen nævnes, at det skal være en strategi der forpligter og satser. En strategi, hvor man gerne vil turde noget ekstra, men at det kræver, at ressourcerne følger med. Hvis det introduceres som overliggeren, så vil meget af det efterfølgende give sig selv.
- Tænk implementering ind fra begyndelsen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: Oplæg fra Aarhus Kommune

00.16.00-P20-21-21

Resume

Som inspiration til udvalgets arbejde med at komme med strategiske anbefalinger til en eventuel revidering af Odense Kommunes civilsamfundsstrategi, holdes der inspirationsoplæg fra Aarhus Kommune, hvor udvalget bliver præsenteret for viden, erfaringer og perspektiver, som Aarhus Kommune har gjort sig i forbindelse med deres arbejde med frivillighed og civilsamfund.

Oplægget holdes af Mahad Yussuf, Konsulent for Fællessekretariatet for Frivillighed og Samskabelse i Aarhus Kommune.

Beslutning

Mahad indleder med noget historik, herunder at Aarhus var Europæisk frivillighovestad i 2018. I den forbindelse var der nedsat et opgaveudvalg. Der har været nogle omstændigheder, der har gjort, at der kom meget forkus på frivillighed og civilsamfund. Det var eksempelvis Corona-pandemien og Ukrainekrigen. Derudover fortælleres der lidt om Aarhus Kommunes organisering, herunder de syv magistrater.

Aarhus Kommune har af flere omgange taget temperaturen på frivilligheden i kommunen i form af spørgeskemaundersøgelser. Den seneste undersøgelse blev udført i år 2022. Den viste blandt andet, at 43 procent af borgerne i Aarhus Kommune udførte frivilligt arbejde. Det var samme andel som i 2016. Undersøgelsen viste, at det episodiske engagement var blevet mere udbredt mellem 2016 og 2022. Undersøgelsen fra 2022 viste også, at medborgerskabsfølelsen var faldet i perioden fra 2016-2022.

Efter introduktionen præsenteres de 8 anbefalinger, som Aarhus' §17, stk. 4-udvalg kom med. Herefter præsenteres de 6 anbefalinger, som Aarhus Kommunes Direktørgruppe kom med.

I Aarhus Kommune blev der – efter anbefalingerne – nedsat en styregruppe, bestående af kontorchefer fra alle magistrater. Der kan ofte blive tænkt og arbejdet i siloer grundet magistrat-organiseringen. Det kan være en udfordring for arbejdet med frivillighed og civilsamfund. Derfor er det meningsfuldt med en opmærksomhed på det tværgående arbejde.

Udover styregruppen er der nedsat et sekretariat i Aarhus Kommune – Fællessekretariatet for Frivillighed og Samskabelse – som betjener styregruppen.

Herunder følger nogle af de budskaber, som kom frem under oplægget:

- Det er væsentligt, at ressourcerne til at følge indsatser / anbefalinger til dørs, er til stede. Ressourcer skal matche ambitionsniveau. Samarbejde kræver både tid, penge, og viden.

- Aarhus Kommune har gode eksempler på at rykke ved medarbejderes holdninger til frivillighedstiltag. Som eksempel nævnes portalen 'Socialkompasset.dk'. I starten var mange medarbejdere modstandere af portalen, fordi de vurderede, at det ville være en tidskrævende opgave for dem. I dag ved de, at det kan hjælpe dem i deres opgaveløsning.

- Noget af det, som har fungeret mindre godt ved den tværgående organisering, er at det i nogle tilfælde kan give lange arbejdsgange. Og når sager rummer økonomi, kan der også opstå forskellige hensyn.

- Vær opmærksom på, hvordan man samarbejder, så foreninger mm. ikke opfatter det som 'bestillingsopgaver'.

- Politisk bevågenhed giver større engagement i civilsamfundet.

- Én gang årligt laver alle afdelinger en status over alle de indsatser, som er i gang på frivillighedsområdet. På baggrund heraf laves en rapport, som præsenterer alle indsatserne. Rapporten præsenteres for direktørgruppen.

- Anerkendende arrangementer for frivillige i Aarhus Kommune: Alle frivillige får et brev én gang om året med invitation til Tivoli Friheden, samt mulighed for at medbringe én ekstra deltager. Mange tusind besøger Tivoli Friheden den dag og her bliver årets ildsjæl også kåret. Derudover er der også mange andre anerkendelses- og synlighedsarrangementer i Aarhus Kommune, hvor der sættes fokus på frivilligheden.

Punkt 4: Drøftelse af proces vedrørende revideret civilsamfundsstrategi

00.16.00-P20-21-21

Resume

Udvalget for frivillighed og civilsamfund har fået til opgave at komme med anbefalinger til, hvorvidt Odense Kommunes civilsamfundsstrategi bør revideres. Såfremt der er behov for dette, er det endvidere udvalgets opgave at komme med anbefalinger til fokusområder og indhold i en ny civilsamfundsstrategi.

Udvalgsmedlemmerne skal i forbindelse med dette dagsordenspunkt drøfte processen vedrørende en revideret civilsamfundsstrategi.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Udvalget for frivillighed og civilsamfund drøfter Odense Kommunes civilsamfundsstrategi.

Beslutning

På baggrund af oplægget indledes en plenumdrøftelse af, hvordan anbefalingerne til det processuelle skal lyde.

Bemærkninger fra udvalgsmedlemmerne:

- Det er vigtigt at have en form for styregruppe.
- Der skal være noget, der forpligter til evaluering - både styregruppe og de enkelte forvaltninger.
- Processen skal være inddragende.
- Udvalget drøfter om organiseringen fra Aarhus Kommune kunne være relevant. Der er enighed i udvalget om, at det har mange positive elementer, men at det også lyder til, at det kan skabe nogle sten på vejen. Kan udfordringerne eventuelt imødekommes, hvis der er en 'fælles pulje' / en økonomisk ramme, der følger med det tværgående, så man ikke skal forholde sig til økonomi separat i hver forvaltning. Så vil det fx undgås, at man venter på hinanden i forhold til økonomi, som det lyder til, at Aarhus Kommune nogle gange har oplevet.
- Det skal huskes, at alt ændring tager tid. Respekt for, at kultur der skal ændres ikke sker fra dag til dag.
- Udvalget drøfter hvilken rolle, Udvalget for frivillighed og civilsamfund – eller dele af udvalget – ideelt skal have i forbindelse med revidering af civilsamfundsstrategien: Det er svært for udvalget at vurdere pt, da det afhænger af, om der er et behov. Eventuelt kan det gøres sådan, at udvalget/dele af udvalget, kan bidrage 'ad hoc' og ved behov. Så man kan forespørge dem, når der er noget konkret. En form for 'konsulentudvalg', som kan stille sig til rådighed ved behov. Dog er der også ønske om, at der indtænkes nogle fastlagte tjekpunkter således, at der er noget forpligtelse hos én eller flere udvalgsmedlemmer. Så det derved sikres, at udvalget i et eller andet omfang bliver hørt i forbindelse med revidering af civilsamfundsstrategien.
- Udvalget ønsker – om muligt – at være en del af evalueringen på et tidspunkt. Det kunne fx være et år efter implementering med henblik på at være med til at drøfte, om man nåede i mål.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: Opsamling og afrunding af udvalgets arbejde

00.16.00-P20-21-21

Resume

Forpersonen samler op og afrunder mødet.

Da dette er sidste fysiske møde i Udvalget for frivillighed og civilsamfund, samles der op på udvalgets arbejde. Udvalget har ét kort, virtuelt møde tilbage, som er den 23. maj 2024.

Beslutning

Der kommer en skriftlig proces omkring anbefalingerne til civilsamfundsstrategien.

Nogle fra udvalget mødes desuden den 15. maj kl. 16.00 – 18.00 til FrivilligBørs hos Danske Bank. Hvis der er flere, der kunne tænke sig at medvirke på udvalgets vegne, er de velkomne.

Udvalget mødes virtuelt den 23. maj kl. 15.00 – 15.30 for at godkende anbefalingerne. Herefter forventes det, at anbefalingerne overleveres til Økonomiudvalget i juni måned.

Da det er det sidste fysiske udvalgmøde, samles der op på udvalgets arbejde, status på tidligere anbefalinger mm. Forpersonen orienterer desuden om, at hele udvalget vil modtage en invitation til årets FrivilligGalla, som finder sted fredag den 27. september 2024. Invitation vil blive sendt via mail medio/ultimo juni måned.